

Испитна питања према уџбенику *Увод у право* (Васић-Јовановић-Дајовић)

1. Вечити проблем-шта је право?
2. Појам, дефиниција и врсте дефиниција.
3. Типичне карактеристике права
4. Институционалност као типична карактеристика права
5. Принудност као типична карактеристика права
6. Нормативност као типична карактеристика права
7. Теорија природног права
8. Теорија правног позитивизма
9. Однос теорије природног права и теорије правног позитивизма
10. Појам правде
11. Правичност
12. Настанак државе – од племенског друштва до државе
13. Битна обележја државе (територија, становништво)
14. Битна обележја државе (државна власт)
15. Сувереност као обележје државне власти
16. Религијски титулус државне власти
17. Знање као титулус државне власти
18. Пристанак као титулус државне власти
19. Легитимност државне власти (легалност, нормативно оправдање, легитимизација)
20. Појам државне организације и бирократије
21. Државна службена лица и државни органи
22. Три гране власти – законодавство, егзекутива, судство
23. Независна регулаторна тела као четврта грана власти
24. Држава, нација и национална држава
25. Мултикултурно друштво, мултикултурна држава
26. Функције државе током историје
27. „Минимална држава“
28. „Држава благостања“
29. „Секуритизација“ државе
30. Облици владавине и облици државне власти
31. Облици државног уређења
32. Демократија – античка и модерна
33. Демократија – непосредна и представничка
34. Аутократија – тиранија и ауторитарни режими
35. Тоталитаризам
36. Однос државе и права
37. Правна држава као законска држава
38. Правна држава као конституционална држава
39. Правна држава као судска држава
40. Традиционалне и савремене идеје о глобалној политичкој заједници
41. ЕУ – *sui generis* транснационална политичка заједница
42. Елементи права
43. Метаправни елемент
44. Појам правне норме
45. Правна норма као заповест
46. Правна норма као принудна наредба
47. Структура (елементи) правне норме
48. Претпоставка диспозиције

49. Појам диспозиције
50. Врсте диспозиција
51. Претпоставка санкције
52. Појам и типови одговорности
53. Индивидуална и колективна одговорност
54. Субјективна и објективна одговорност
55. Појам санкције
56. Врсте санкција
57. Опште и појединачне норме
58. Категоричке норме и норме с релативно неодређеним диспозицијама
59. Типови средстава којима се норма чини неодређеном
60. Диспозиције које садрже неодређене појмове и правне стандарде
61. Алтернативне и диспозитивне диспозиције
62. Диспозиције које дају дискреционо овлашћење
63. Важење правних норми
64. Системско важење правних норми
65. Временско важење правних норми
66. Просторно важење правних норми
67. Појам и елементи правног акта
68. Врсте правних аката и њихова хијерархија
69. Појединачан правни акт
70. Формални извори права
71. Англосаксонски тип права
72. Европскоконтинентални тип права
73. Појам закона
74. Закон у материјалном и формалном смислу
75. Појам устава
76. Устав у материјалном и формалном смислу
77. Уговори као извор права
78. Прописи државних органа ниже правне снаге од закона
79. Судска пресуда као примена права и јединствена судска пракса
80. Судска пресуда као извор права (судски прецедент)
81. Обичај као извор права
82. Општи акти друштвених организација и правна наука као извори права
83. Појам субјективног права
84. Врсте субјективног права
85. Злоупотреба права
86. Правна обавеза
87. Теорије о правној обавези
88. Физичко лице као субјект права
89. Правно лице и заступник
90. Правно расуђивање
91. Примена права
92. Појам тумачења уопште
93. Појам тумачења права (исход, предмет и циљ тумачења права)
94. Неспорни и спорни случајеви
95. Језички разлози за спорност случаја
96. Системски и функционални разлози за спорност случаја
97. Врсте тумач(ењ)а права
98. Језичко тумачење
99. Систематско тумачење
100. Историјско тумачење

101. Циљно тумачење
102. Нормативне теорије о тумачењу права – уопште
103. Тесктуализам
104. Интенционализам
105. Инструментализам
106. Правне празнине
107. Аналогија као начин попуњавања правних празнина
108. Однос аналогије и аргумента супротности

Питања за оне који желе да буду најбољи

1. Прескриптивна дефиниција
2. Келзенов појам „урачунавања“
3. Кант као претеча идеје правне државе
4. Фетуси као физичка лица
5. Оспоравање императивности и принудности правне норме
6. Судске институције Европске Уније: Европски суд правде и Европски суд за људска права
7. Двоврсна природа диспозиције правне норме: „наредба под претњом“ и „овлашћење као средство које омогућава заснивање права и обавеза“
8. (Правна?) природа норми које не предвиђају санкцију или је санкција неделотворна
9. Шта је херменеутика
10. Постоје ли уопште правне празнине?